

Lovforslag nr. L 18. Fremsat den 3. oktober 1984 af landbrugsministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om tilskud til dræning og vanding (nedsættelse af tilskudssatsen)

§ 1

I lov om tilskud til dræning og vanding, jfr. lovbekendtgørelse nr. 97 af 26. februar 1981, som ændret ved § 5 i lov nr. 702 af 21. december 1982 foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, ændres »33 1/3 pct.« til : »25 pct.«.

2. I § 1, stk. 5, nr. 2, ændres »1 år« til: »6 måneder«.

3. § 5 a, stk. 1, affattes således:

»Tilsagn om tilskud efter denne lov kan gives inden for beløbsrammer, der fastsættes på finansloven.«.

4. I § 5 a, stk. 3, udgår: », dog ikke ud over finansåret 1986«.

5. Efter § 5 a indsættes som § 5 b:

»§ 5 b. Stat og kommune kan ikke opnå tilskud efter denne lov.

Stk. 2. Tilskud efter denne lov kan ikke ydes til okkerrensingsforanstaltninger og lignende.«.

§ 2

Stk. 1. Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af landbrugsministeren.

Stk. 2. De hidtidige regler om tilskud finder anvendelse, såfremt ansøgningen er indgivet før 21. december 1983.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets indhold og baggrund

Lovforslaget går ud på, at tilskuddet efter loven om tilskud til dræning og vanding (lovbekendtgørelse nr. 97 af 26. februar 1981) nedsættes.

Efter lovens § 1 kan landbrugsministeren give tilsagn om tilskud til dræningsarbejder og mekaniske vandingsanlæg på jordbrugs- og skovarealer. Tilskuddet udgør 33 1/3 pct. af de med arbejdets gennemførelse forbundne omkostninger bortset fra vederlæg for eget arbejde. Ved vandingsanlæg ses tillige bort fra udgiften til anskaffelse af de dele af anlægget, der ikke nedgraves i jorden eller på anden måde bringes i varig fast forbindelse med ejendommen, samt fra udgiften til anskaffelse af motor og pumpe. Den nævnte tilskudssats på 33 1/3 pct., der er fastsat i ændringslov nr. 59/1981, nedsættes efter forslaget § 1, nr. 1, til 25 pct. som i den oprindelige lov nr. 227/1975.

Lovens tilskudssats gælder også for gravefri dræning, men tilskud til denne – billigere – metode til dræning kan dog ikke overstige udgiften til projektering, tilsyn og udgiftsopgørelse (lovens § 1 b).

Det er regeringens opfattelse, at genindførelse af 25 pct.-tilskuddet er en naturlig konsekvens af det fald i renteniveauet, der er sket siden slutningen af 1982.

Nedsættelse af tilskuddet vil indtil videre kun få praktisk betydning for dræning, for så vidt som der, som et led i regeringens spareforanstaltninger, administrativt er standset for tilskud til vandingsanlæg fra 1. juli 1983. Standsningerne for tilskud

til dræning i december 1983 og i juni 1984 er derimod af midlertidig karakter, da de skyldes, at de øjeblikkelige midler har været utilstrækkelige på grund af væsentlig stigning i aktiviteten.

Om den oprindelige lovs og de hidtidige ændringsloves behandling i Folketinget henvises, som følger, til Folketingstidende:

Lov nr. 227 af 12. juni 1975:

1974-75: A 3669, 4130, 5710 og 5886; B. 579; C. 441.

Ændringslov nr. 456 af 17. september 1975:

1974-75: A. 6313, 7594, 7758 og 7926; B. 1663; C. 897.

Ændringslov nr. 605 af 10. december 1975:

1975-76: A. 503, 585, 2009 og 2333; B. 101; C. 73.

Ændringslov nr. 473 af 14. september 1977:

1976-77: A. 5057, 5916, 6330 og 6626; B. 1089; C. 687.

Ændringslov nr. 59 af 18. februar 1981:

1980-81: A. 1909, 3598, 6252 og 6530; B. 367; C. 335.

(Lov nr. 702 af 26. februar 1982 fastsætter alene redaktionelle ændringer i anledning af oprettelsen af Jordbrugsdirektoratet).

Jordbrugsdirektoratet har afgivet en statistik om de hidtidige tilsagn om tilskud, jfr. nedenstående tabel.

Tilsagn om tilskud

Kalenderår	Dræning ²⁾ mill. kr.	Vanding mill. kr.	Antal drænan- læg ²⁾	Drænet areal i ha ²⁾	Antal van- dingsan- læg	Vandet areal i ha	Gennemsnitlige anlægsudgifter pr. ha kr.			
							Traditionel dræning	Gravefri dræning ²⁾	Vanding (grund- faste de- le)	Vanding (inkl. flyt- bart tilbe- hør, m.m.)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1975 ¹⁾	10,9	-	1.254	6.500	-	-	6.700	-	-	-
(3. og 4. kv.)										
1976	10,3	16,9	1.147	5.400	953	24.200	7.600	-	2.800	4.800
1977	8,3	21,3	810	3.900	1.052	27.100	8.500	-	3.200	5.400
1978	14,6	20,4	1.314	6.000	870	23.700	10.000	-	3.400	5.600
1979	15,3	13,9	1.304	5.200	561	14.700	11.000	-	3.800	6.200
1980	14,5	3,8	1.153	4.500	190	3.900	12.000	-	3.800	6.200
1981	33,6	3,3	2.170	8.000	134	3.100	13.200	7.400	3.200	5.400
1982	40,9	4,2	2.338	8.900	166	3.600	14.500	8.300	3.600	5.400
1983 ¹⁾	54,3	8,9	2.636	10.900	298	7.100	16.000	9.000	3.700	5.600
I alt	202,7	92,7	14.126	59.300	4.224	107.400				

- 1) Tilskud til vandingsanlæg blev først hjemlet ved ændringslov nr. 605 af 10. december 1975. Fra 1. juli 1983 er der administrativt standset for tilskud til vandingsanlæg.
- 2) Tilskud til gravefri dræning har først været ydet efter ændringslov nr. 59/1981. I 1981 blev der givet 49 tilsagn til gravefri dræning af i alt 511 ha, i 1982 70 tilsagn til 788 ha og i 1983 108 tilsagn til 1040 ha. Disse tilsagn er medregnet i kolonne 1, 3 og 4.

Tabellen afspejler,

- at den samlede dræningsaktivitet (kolonne 4) stort set er steget til det niveau, der forventedes i bemærkningerne til forslaget til 1981-ændringsloven,
- at vandingsaktiviteten har været betydelig frem til 1978 (kolonne 5 og 6), hvilket antagelig må tilskrives de tørre somre i 1975 og 1976, og at vandingsaktiviteten (med tilskud) i tiden efter 1981-ændringsloven har ligget væsentlig under det forventede i bemærkningerne til forslaget til nævnte lov.

Dræningsaktiviteten har i en årrække primært bestået i omdræningsarbejder til afhjælpning af nedslidte drænsystemer. Der kan ikke påregnes nogen ændring i dette forhold i de kommende år som følge af det betydelige efterslæb, for så vidt angår omdræning.

Gravefri dræning er ikke anvendelig under alle jordbundsforhold og er herhjemme især kendt og anvendt på Lolland-Falster og på Sjælland. Meto-

den er i øvrigt mindre egnet til omdræningsarbejder, da disse fordeler sig på relativt mindre og spredte arealer.

Efter lov nr. 166/1974 om grundforbedringslån (som ændret ved lov nr. 473/1977 og lov nr. 702/1982), kan lån fra banker, sparekasser og realkreditinstitutter til bl.a. dræningsarbejder og etablering af vandingsanlæg på jordbrugs- og skovarealer efter ansøgning få fortrinspant i den grundforbedrede ejendom. Ved vandingsanlæg kan sådant lån med fortrinspant dog alene ydes til de dele af anlægget, som nedgraves i jorden eller på anden måde bringes i varig fast forbindelse med ejendommen (§ 1, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 225/1974 om grundforbedringslån). Ydes der tillige tilskud til arbejdet efter loven om tilskud til dræning og vanding, skal tilskudsbeløbet anvendes som ekstraordinært afdrag på grundforbedringslånet med fortrinspant (tilskudslovens § 2, stk. 1).

2. Notifikation for EF-Kommissionen

Lovforslaget skal notificeres for EF-Kommissionen.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

3.1. Aktivitetsniveau for dræning i perioden 1985 til 1989

Ved skønnet over aktivitetsniveauet i 5-års perioden 1985–1989 ses der bort fra vandingsanlæg, da det forudsættes, at den administrative standsning for tilskud til vandingsanlæg, jfr. afsnit 1, oprettholdes i de nærmeste år.

For dræningsarbejder udgør støttegrundlaget samtlige anlægsomkostninger. På denne baggrund skønnes det, at det med traditionelle arbejdsmetoder drænedes areal – uanset en nedsættelse af tilskudssatsen fra 33½ pct. til 25 pct., men forudsat moderate svingninger i realrenten omkring det nuværende niveau – vil blive 10–11000 ha på årsbasis i perioden 1985–89.

Tilskuddet til gravefri dræning ændres reelt ikke efter lovforslaget, jfr. afsnit 1. Det skønnes, at de med denne metode drænedes arealer vil blive ca. 1200 ha i 1985 stigende med ca. 200 ha årligt til ca. 2000 ha i 1989 eller i gennemsnit ca. 1600 ha i 5-års perioden.

Den samlede tilskudsberettigede dræningsaktivitet skønnes herefter på basis af den foreslåede ændring i tilskudssatsen i gennemsnit at blive på omkring 12000 ha på årsbasis.

Beregnet i et skønnet omkostningsniveau for 1985 vil dette medføre et behov for tilsagn om tilskud på i alt indtil ca. 50 mill. kr. årligt. Med samme aktivitetsniveau ville tilskuddene efter den gældende tilskudssats på 33½ pct. udgøre indtil ca. 66 mill. kr. årligt efter 1985-prisniveau. For 1984 er fastsat en tilsagnsramme på 40 mill. kr. (tekstanmærkning nr. 7 til § 11 i FL 1984).

3.2. Forslagets administrative virkninger.

Loven kan med de foreslåede ændringer administreres med det bestående apparat uden øgede administrationsudgifter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 2

Lovens frist for gennemførelse af grundforberedningsarbejdet, 1 år fra meddelelsen af tilsagn om tilskud, foreslås forkortet til 6 måneder. Den foreslåede frist skønnes tilstrækkelig i betragtning af den tekniske udvikling og kan endvidere bidrage til en bedre styring af bevillingerne.

Til nr. 3 og 4

Efter forslagene ophæves den (formelle) tidsbegrænsning af lovens funktionsperiode i lovens § 5 a, stk. 1 og 3, (udgangen af finansåret 1986). Forslagene er for så vidt kun af redaktionel karakter, da loven kan fungere efter 1986 ved dispositionsrammer og udgiftsbevillinger på de årlige bevillingslove.

Til nr. 5

Forslaget skal tjene til tydeliggørelse af lovens anvendelsesområde. Der henvises i denne forbindelse til den af miljøstyrelsen udsendte redegørelse af maj 1984 om en 3-årig forsøgsordning til nedbringelse af okkergener i vandløb. En forventet mere permanent ordning på dette område kan indebære, at afvandingsarbejder i visse områder af landet kun må udføres, hvis der i forbindelse hermed foretages okkerrensingsforanstaltninger mod hel eller delvis udgiftsdækning fra det offentlige.

Til § 2

Efter forslaget § 2, stk. 2, finder de hidtidige regler om tilskud anvendelse, såfremt ansøgningen er indgivet før 21. december 1983. Herved sigtes til den sidste indgivelse af ansøgningen i tilfælde, hvor den har været indgivet mere end én gang. Den nævnte skæringsdag, 21. december 1983, er foreslået under hensyn til, at landbrugsministeriet ved skrivelse af 20. december 1983 anmodede de stedlige jordbrugskommissioner om at standse for modtagelse af ansøgninger om tilskud til dræning, da midlerne var opbrugt. Bortset fra perioden 6. april til 12. juni 1984 har den nævnte standsning fortsat været i kraft.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 1, stk. 2, ændres »33 1/3 pct.« til :
»25 pct.«.

2. I § 1, stk. 5, nr. 2, ændres »1 år« til: »6
måneder«.

§ 1. Landbrugsministeren kan give tilsagn om tilskud af statskassen til dræningsarbejder og udførelse af mekaniske vandingsanlæg på jordbrugs- og skovarealer inden for de i § 5 a fastsatte beløbsrammer.

Stk. 2. Tilskuddet udgør 33½ pct. af de med arbejdets gennemførelse forbundne omkostninger bortset fra vederlag for eget arbejde.

Stk. 3. Ved mekaniske vandingsanlæg bortses tillige fra udgiften til anskaffelse af de dele af anlægget, der ikke nedgraves i jorden eller på anden måde bringes i varig fast forbindelse med ejendommen, samt fra udgiften til anskaffelse af motor og pumpe.

Stk. 4. Tilskud under 1.500 kr. udbetales ikke.

Stk. 5. Det er en betingelse for ydelse af tilskud,

- 1) at arbejdet først påbegyndes, efter at tilsagn om tilskud er givet og
- 2) at arbejdet gennemføres inden for 1 år fra tilsagnets meddelelse.

Stk. 6. Landbrugsministeren kan gøre undtagelse fra reglen i stk. 5, nr. 2, når særlige forhold taler derfor.

3. § 5 a, stk. 1, affattes således:

»Tilsagn om tilskud efter denne lov kan gives inden for beløbsrammer, der fastsættes på finansloven.«.

4. I § 5 a, stk. 3, udgår: », dog ikke ud over finansåret 1986«.

§ 5 a. Tilsagn om tilskud efter denne lov kan gives inden for en samlet beløbsramme på 80 mill. kr. i finansårene 1975-76, 1976-77 og 1977-78 samt inden for en beløbsramme på 30 mill. kr. i hvert af finansårene 1978, 1979 og 1980, på 65 mill. kr. i finansåret 1981 og inden for et på de årlige bevillingslove fastsat beløb i hvert af finansårene 1982 til 1985, jfr. dog stk. 2, 2. pkt.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan i finansårene 1981 til 1985 anvende i alt indtil 2 mill. kr. til at gennemføre en undersøgelse af jordbrugets afvandingsbehov efter nærmere af landbrugsministeren fastsatte retningslinier. De således afholdte udgifter modregnes i de for vedkommende finansår efter stk. 1 gældende rammebeløb.

Stk. 3. Er der i de i stk. 1 nævnte tilsagnsperioder ikke disponeret over hele rammebeløbet, kan landbrugsministeren efter forhandling med finansministeren bestemme, at det resterende rammebeløb overføres til senere finansår, dog ikke ud over finansåret 1986.